

Sopron és a Fertő-táj 7 csodája

Családi változat

SOPRON BELVÁROSA

Sopron nevezetességei

1 órás kirándulóprogram

élményjárművekkel

Sopronban.

Városnéző kisvonat,

elektromos busz vagy

elektromos kisautó

valamelyikével járjuk

be a várost. A látnivalókat

izgalmas történeteken

keresztül fedezzük fel.

Mikor indul?

Naponta 10, 18 órakor

és napnyugtakor

Mennyibe kerül?

Felnőtt: 1300 Ft

Nyugdíjas: 1000 Ft

Diák: 1000 Ft

Alsós diák: 700 Ft

Óvodás: 500 Ft

A részvétel feltétele az

előzetes bejelentkezés.

Hogyan rendelhetem meg?

Hívja a 06 20 355 99 99

telefonszámot!

Magyarország egyik legszebb és leggazdagabb műemléki együttese Sopron belvárosában található. A Tűztorony, a keskeny, kanyargós utcák, a címeres kapuk, a kopogtatók, az emléktáblák, a kapualjak ülőfülkéi, a kőrácsos ablakok és a kecses templomtornyok adják a középkori városfallal megőrzött városmag bensőséges hangulatát. A Fő tér valamennyi épülete műemlék.

TŰZTORONY

A Tűztorony Sopron jelképe. Barokk hagymakupolája a kétfejű sassal 58 méter magasra emelkedik. A legjobban a Fő térről lehet megcsodálni. Alsó, hengeres törzse római kori falmaradványokra épült még a 13. században. A reneszánsz köerkerély és a toronysisak az 1676-ban pusztító tűzvész után készült el. Ezen helyezkedik el szélforgóként a kétfejű sas, amely a Sopronban zajlott koronázások emlékét őrzi. A hagyomány úgy tartja, ha a sas észak-déli irányba áll, akkor eső közeledik.

A Tűztoronyban egykor szolgálatot teljesítő öröknek sokrétű feladatuk volt. Figyelmeztették Sopron lakosait, ha tűz ütött ki valahol, ha ellenség közeledett, vagy ha idegenek bort akartak hozni a városba. A városi elöljárókkal kötött szerződés alapján egészen 1829-ig a toronyőrök voltak a városi zenészek. Ők muzsikáltak a városi ünnepeken, esküvőkön, temetéseken.

HŰSÉGKAPU

A Hűségkapu a Tűztorony Fő tér felőli oldalát díszíti. Az 1921. december 14-i népszavazásnak állít emléket. Ennek eredményeképpen Sopron magyar maradt, és ezért kapta a "Leghűségesebb város" - Civitas Fidelissima - címet.

PATIKA-HÁZ

A Patika-házhoz kapcsolódik Magyarország első műemlékvédelmi intézkedése.

1525-ben II. Lajos irály rendeletileg tiltotta meg az épület lebontását a tér építészeti egységének megőrzésére hivatkozva. (Fő tér 2.)

SZENT HÁROMSÁG SZOBOR

A Szent Háromság szobor az 1695-ös pestisjárvány óta áll a tér közepén.

A barokk alkotást Késmárki Thököly Éva Katalin és férje, Löwenburg Jakab emeltette fogadalmi emlékműként. A szobor azért különleges, mert Közép-Európában itt állítottak először kültéri csavart oszlopot.

KECSKE-TEMPLOM

A Kecse-templom számos történelmi esemény színhelye volt.

Itt koronázták meg III. Ferdinándot 1625-ben. Két alkalommal királynét is koronáztak: 1622-ben Anna Eleonórárt, II. Ferdinánd király 2. nejét, és 1681-ben Magdolna Eleonórárt, I. Lipót nejét.

Öt alkalommal tartottak országgyűlést falai között: 1553-ban, 1622-ben, 1625-ben, 1634-35-ben és 1681-ben.

Honnan származik a Kecsetemplom elnevezés?

A történet szerint Gaisel Henrik, a város egyik leggazdagabb polgára Büki Jánost meggyilkolta. Isten előtt úgy vezetelt tettéért, hogy a vagyonát az egyháznak adta. Más forrás szerint Henrik bátyja, Miklós adományozta a vagyont a ferenceseknek, hogy testvére bűnei megbocsáttassanak. Az adományból a templomot megnagyobbították, kapuja fölé a Gaisel patrícius család címerében szereplő kecske-figura került. Erről kapta a Kecse-templom a nevét.

LACKNER-HÁZ

A Lackner-ház Sopron 17. századi polgármesterének lakóháza. (Fő tér 7.)

STORNO-HÁZ

A Storno-ház a nevét a kéményseprőből lett restaurátor és műgyűjtő családról kapta. A barokk saroképület második emeletén - a család egykori lakásában - ma is meg lehet csodálni az értékes Storno-gyűjteményt. (Fő tér 8.)

ESTERHÁZY HERCEGEK EGYKORI PALOTÁI

Az Esterházy hercegek egykori palotái napjainkban a Bányászati Múzeumnak és az Erdészeti Múzeumnak adnak otthont. Joseph Haydn zeneszerző, Esterházy „Fényes” Miklós zenei igazgatója többször adott itt kamarazenei estét. (Templom u. 2. és 4.)

BEZERÉDJ-PALOTA

A Bezerédj-palotában 1840-ben adott koncertet Liszt Ferenc. Ebben az épületben tartották összejöveteleiket a soproni magyar hazafiak. (Templom u. 6.)

ZSINAGÓGÁK AZ ÚJ UTCÁBAN

Az Ózsina- és az Újzsina- Európa-hírű épületek. Az Új utca - nevével ellentétben - az egyik legrégebbi utcája a városnak, ma is igazi középkori hangulatot áraszt. (Új u. 22. és 11.)

SZENT GYÖRGY DÓMTEMLOM

A Szent György Dómtemplom Sopron egyik legrejtettebb temploma. A Szent György utcában, a mai utcavonaltól kissé beljebb, kétemeletes házak között található. Mivel homlokzati tornya nincs, az utca vonala pedig ívesen fordul, a városban először járó szinte csak a templomhoz érve fedezheti fel az épületet.

EGGENBERG-HÁZ

Az Eggenberg-ház névadója Eggenberg János herceg özvegye, aki 1674-ben vásárolta meg az egyemeletes, loggiás udvarú lakóházat. Az épület fontos szerepet

kapott a soproni evangélikus gyülekezet életében. Mivel a hercegné közeli rokonságban állt a brandenburgi választófejedelemmel, engedélyt kapott arra, hogy házában evangélikus istentiszteletet tarthasson. (Szent György u. 12.)

CAESAR-HÁZ

A Caesar-ház falaihoz neves események kötődnek:

1681-ben itt választották az ország nádorává Esterházy Pált. Ebben a házban született Mártonyi Károly, a gázárc feltalálója. 1871-ben itt nyitották meg Sopron első leány középiskoláját.

Napjainkban az emeleti kiállító helyiségekben Soproni Horváth József akvarellista életműve tekinthető meg. (Hátsókapu 2.)

SOPRON KÜLVÁROSAI

BÉCSI KÜLVÁROS

A Bécsi külváros a legrégebbi a külvárosok közül. Festői, girbe-gurba utcái és bensőséges terei a Szent Mihály-templommal koronázott dombon terülnek el. Ez a soproni gazdapolgárok vagy poncichterek és kézművesek negyede. Templomnegyednek is szokás nevezni, hiszen itt épült fel Sopron legelső temploma, s később további három templomot emeltek itt. Az 1676-os nagy tűzvészben csaknem teljesen elpusztult, a házak ezután kapták mai jellegzetes, népies barokk homlokzatukat. Sok lakóház homlokzatát még ma is vallásos témájú szobrocskák díszítik. A belvárosból a rövid Ikvahíd elnevezésű utca vezet ide.

Ehhez a külvároshoz kapcsolódik a poncichter elnevezés. Nekik köszönhetően vált a soproni bor Európa hírűvé. A városban letelepített németajkú szőlősgazdák területeik minél jobb kihasználása érdekében

a szőlőkarókra babot futattak. Innen származik a német Bohnenzüchter (babtermelő) elnevezés, ennek „magyarítása” a poncichter. Sopron hagyományos ételeinek jó része babbal készül, így közkedvelt a babos pogácsa, babos rétes, babos lecsó és a babsterc is.

SZENT MIHÁLY-TEMLOM

A Szent Mihály-templom Sopron ősi plébániatemploma, amely a város legmagasabb pontján áll. A mai épületet a 13. század elején kezdték építeni román stílusban. A hosszan elhúzódó építkezés során gótikussá formálódott. Felszentelésén egyes feltételezések szerint Mátyás király is részt vett. A Szent Mihály-templom merész arányaival a Budavári Mátyás-templom után Magyarország második legjelentősebb gótikus alkotása. Imponáló méreteivel uralja az előtte levő kis szőlősgazda házakból álló városnegyed.

SZENT JAKAB-KÁPOLNA

A Szent Jakab-kápolna Sopron egyik legrégebbi középkori épülete. A Szent Mihály-templom körül a korai középkor óta kerítéssel körülvett temető volt. Az erődítés-jelleg miatt a temető területét nem lehetett növelni, ezért a régi sírhelyeket kellett újra felhasználni. A középkorban a mészárosok kápolnát építettek a templom körüli temetőbe, amelyet Szent Jakabról neveztek el. Ennek kriptájában gyűjtötték össze a régebbi sírokban lelt csontokat, hogy továbbra is szentelt helyen nyugodjanak. A 13. században épített kápolnát ezért nevezik csontháznak, vagy ossariumnak.

KÉT MÓR-HÁZ

A Két mór-ház a Szent Mihály utca legjellegzetesebb épülete, amely 1710 körül épült. A 19. században az akkori tulajdonos - Leitner Szervác szobrász - népies barokk motívumokkal díszítette a homlokzatot. A kapuját két korinthuszi csavart oszlop keretezi, tetején egy-egy mór alakjával, akik a párkányt tartják. Az oromzat

csúcsán Szent Flórián és Szent Rókus feje, hogy a házat se tűz, se pestis ne érje. (Szent Mihály út 9.)

LŐVEREK ÉS KÖRNYÉKE

Sopron kertés villa- és üdülőnegyede a Lőverek, a Soproni-hegység lejtőire épült. A név már 1225 óta szerepel oklevelekben. Az egykor itt élt besenyő lövészek vagy lőverek emlékét őrzi. Itt álltak őrhelyeik a lejtőn. Ezen a hullámos, hegyes-völgyes területen alakult ki a Lőverek világa. A fák sűrűjében színes villák, hűs verandák bújnak meg. Varázslatos kis birodalom ez, melyet az osztrák Alpok és a soproni hegyek fognak közre. Innen letekintve Sopron tornyai és háztetői látszanak a völgyben, távolban pedig a Fertő csillogó víztükre.

A Lőverek újabb kori beépítése a 19. század közepétől indult meg, amikor a soproni polgárok itteni gyümölcsöseikben nyaralókat kezdtek építeni. A kerti házak először egyetlen szobácskából álltak. Később már konyhát, hálószobát, és hatalmas fatornácot is építettek hozzájuk.

Az Alsó-Lőverek utcáit szabályos hálós rendszerben építették be. Az egyenes utcák mentén magassföldszintes ikervillák állnak. Legtöbbjüket még a 19. század végén készült. Szép szecessziós házak is láthatók itt, gazdag díszítésű verandával. A Villa soron végigsétálva egyszerre élvezhetjük a 19. század végének hangulatát és csodálhatjuk meg a belvárosra nyíló csodás panorámát.

NEPOMUKI SZENT JÁNOS-KÁPOLNA

A Nepomuki Szent János-kápolna a Villa sor és a Várisi út kereszteződésénél áll 1899-óta. A kedves kis barokk kápolna élete 1764-ben az Előkapuban, a Tűztorony árnyékában kezdődött. Az új városháza alapozásánál a felszínre kerültek a római kori Scarbantia jelentős szoboremlékei. A feltárási munkálatok veszélyeztették a Nepomuki Szent János-kápolnát. A város nem akarta elveszíteni ezt a csodálatos kis épületet, ezért tégláit, faragványait megszámozták, és a kápolnát a

Villa sor sarkán eredeti formájában újjáépítették. A kápolna ívesen elődomborodó homlokzatán latin nyelvű felirat őrzi az építés és az átépítés időpontjait.

SÖRHÁZDOMBI KILÁTÓ

A Sörházdombi kilátó 2006-ban épült a II. Világháború után lebontott régi kilátó helyén, a Soproni-hegység 300 m magas vonulatára. Itt lehet igazán élvezni a sörházdombi erdősáv békéjét, nyugalmát, a madárcsicsergést és a tiszta levegőt. A kilátás páratlan mind az északkeletre fekvő városra, mind a délen emelkedő löveri magaslatokra.

KÁROLY-KILÁTÓ

A Károly-kilátó a Soproni-hegység legnépszerűbb kirándulóhelye. A Károly-magaslatot és a rajta emelt kilátót Romwalter Károly soproni nyomdászról nevezték el. Romwalter Károly az 1869-ben alapított Városszépítő Egyesület választmányi tagja volt és lelkes turista. A 398 m magas Váris-hegyen saját költségén fából építtetett kilátót 1876-ban, amelyet az Egyesületnek adományozott. Tiszteletére keresztelték át a Váris-hegyet Károly-magaslatnak. A kilátó az időjárási ártalmak következtében rossz állapotba került.

A ma is álló 23 m magas kilátótorony 1936-ban készült el Winkler Oszkár építész tervei alapján. A három emeleten lévő kis helyiségeket sokáig rádióamatőrök használták. Ma az első emeleti kis szobában kiállítás mutatja be Kitaibel Pál, Gombocz Endre és Kárpáti Zoltán botanikusok munkásságát. A Károly-kilátó kétszintes tetőteraszáról csodálatos panoráma nyílik a vidékre.

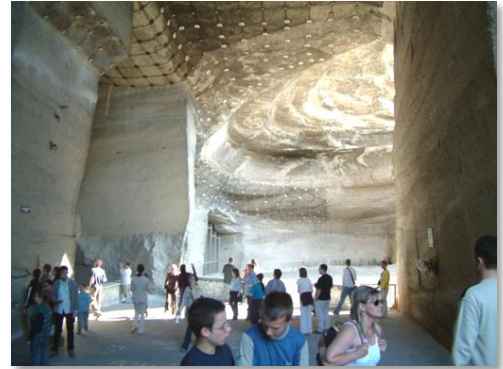
Gyalogosan és járművel egyaránt jól megközelíthető. A parkolótól kényelmes, aszfaltos sétaút vezet a kilátóhoz a Lővérek kristálytisza levegőjű erdein át.

FERTŐRÁKOS

*A Fertőrákosi Kőfejtő
és Barlangszínház
felújítási és átalakítási
munkálatok miatt
2012-ben
nem látogatható!*

FERTŐRÁKOSI KŐFEJTŐ ÉS BARLANGSZÍNHÁZ

10-12 millió évvel ezelőtt itt a Pannon beltenger hullámzott, melynek sekély és meleg vizében élőlények milliárdjai éltek. Az egykori mészvázás vörösmoszatok alkotta iszaptömegbe ágyazódtak bele az elpusztult mohaállatok, vastaghéjú osztrigák, fésűskagylók, tüskésbőrűek, és csigák tetemei. Még a cápák fogait is megőrizte a mészkő. A Kőfejtőben tett sétánk során ezeket az ősmaradványokat mi is megfigyelhetjük a fejtés falfelületein és a kőzetdarabokban.

A fertőrákosi kőfejtőben az építőanyagként és szoboralapanyagként használt jó minőségű mészkövet 1948-ig, a bánya bezárásáig termelték ki. A kitermelés folyamán meredek falakat képezve haladtak lefelé az egyre keményebb kőzet irányába. Az évszázadokon át tartó bányaművelés után hatalmas katlan és a felszín alatt gigantikus termek labirintusa maradt vissza. A Kőfejtő kivájt csarnokaiban 743 férőhelyes Barlangszínházat alakítottak ki. A Kőfejtő és a Barlangszínház évtizedek óta kulturális események színhelye. A csodálatos természeti környezetet és a remek akusztikát kihasználva nyaranta koncertek, színházi- és operaelőadások, fesztiválok várják az ide látogatókat.

A **Kövi Benge Tanösvény** a kőfejtő szabadtéri múzeuma. Célja a geológiai, zoológiai és botanikai értékek bemutatása. A 300 méter hosszú tanösvényen táblarendszer segíti a természeti értékek megismerését.

PELENGÉR

Pellengér

9421 Fertőrákos, Fő u. 139.

Parkolás

A Fő utcán ingyenes.

Magyarország egyetlen köztéren megmaradt pellengére a település egykori önálló bíraskodásának emléke. A 16. században épült szégyenoszlophoz a kisebb bűntettek elkövetőit kötötték ki a középkorban nyilvános megszégyenítés céljából. A szégyenoszlopot még 1912-ben is használták, akkor egy házasságtörő asszonyt szíjazták hozzá. Az utolsó eset az 1930-as években történt. Egy másik faluból való embert kötözték ki a pellengérré három napra kukoricalopás miatt.

KÖZÉPKORI VÁROSFAL

Fertőrákos nevezetességei

1 órás kirándulóprogram
élményjárművekkel
Fertőrákoson és a Fertő
tónál. Városnéző kisvonat,
elektromos busz vagy
elektromos kisautó
valamelyikével járjuk be a
falut. A látóvalókat
izgalmas történeteken
keresztül fedezzük fel.
Végül kiderül, hogy amit
hallott, az legenda, vagy
valóság!

Mikor indul?

Naponta
10, 12, 14, 16 órakor

Mennyibe kerül?

Felnőtt: 1300 Ft
Nyugdíjas: 1000 Ft
Diák: 1000 Ft
Alsós: 700 Ft
Óvodás: 500 Ft

A részvétel feltétele az
előzetes bejelentkezés.

Hogyan rendelhetem meg?

Hívja a 06 20 355 99 99
telefonszámot!

A Sopront körbeölelő településeken a földesúri és a kegyúri jogokat Sopron város gyakorolta. Egyetlen kivétel ez alól Rákos volt, amely a győri püspökség 1002-ben történt megalapításakor lett annak birtoka.

Fertőrákos egyutcás, orsós jellegű kiszélesedéssel kialakult település. A község első és legrégebbi települési magja a Fő utca alsó szakasza, amely a plébániatemplomtól a püspöki kastélyig terjed.

Az Árpád-házi királyok idejében a rákosi püspöki települést kőfal vette körül. Ezen belül helyezkedett el a püspöki kastély, a szervitorok háza és a vámház. A katonai biztonságért a püspöki kurátor felelt. Ő irányította a termelést, ő volt a település elöljárója, az igazságszolgáltatás őre. Később várnagynak, majd intézőnek, végül tiszttartónak nevezték.

Draskovich György bíboros 1582-ben Rudolf királytól évi két vásár tartására szerzett engedélyt, ezzel megszerezte Rákosnak a mezővárosi rangot. Ez a kiváltság megkövetelte, hogy a település fallal legyen megerősítve. A városfalak a XVI. századnál korábban épültek, de nem vették teljesen körbe Racust. Nyugatról a meredek domboldal és a Rák-patak biztosította a természetes védelmet, keletről pedig a Fertő mocsara. Ezért csak délről és északról kellett a falakat megépíteni. A városfal által nyújtott biztonság vonzóvá tette a települést a szabadon költöző jobbágyok számára. A keskeny parcellákon álló oromfalas lakóházaik közvetlenül az utca vonalán sorakoztak. Mögöttük, a telekhatár mentén egymás után épültek fel a gazdasági épületek, amelyek együtt egy védelmi vonalat adtak. A XVI.

századból származó 4 méter magas, lőrésekkel épült falakat ma is láthatjuk a falu Fő utcáján. Az alsó városfal egy bástyatoronnyal egészül ki. A régi városfal által határolt településrag 1969 óta műemléki védelem alatt áll.

PÁNEURÓPAI PIKNIK EMLÉKHELY – AZ 1989-ES HATÁRÁTTÖRÉS HELYSZÍNE

Páneurópai Piknik Emlékhely

*Sopronkőhidától 3,5
kilométerre, az ausztriai
Margitbányára vezető út
mellett találjuk*

Parkolás

a helyszínen ingyenes

1989-ig Európát egy szögesdrótból font kerítés vágta ketté: a vasfüggöny. Azért építették, mert ezzel akarták megakadályozni azt, hogy Kelet-Európából „Nyugatra” lehessen szökni. Magyarország ausztriai határvidékét 260 kilométer hosszúságban kísérte ez a komplex határvédelmi rendszer.

A Magyar Demokrata Fórum debreceni szervezete és a Soproni Ellenzéki Kerekasztal pártjai 1989. augusztus 19-re Páneurópai Piknik elnevezéssel rendezvényt hirdettek a vasfüggöny lebontásának és a határok nélküli közös Európa eszméjének népszerűsítésére. Ezen a rendezvényen törte át az osztrák- magyar államhatáron álló "vasfüggöny" kapuját több száz NDK-s állampolgár, hogy szabad földre jutva továbbutazhassanak az NSZK-ba. A látványos tömegmenekülés adott újabb lökést a változásoknak, és vezetett a Berliini Fal leomlásához. Ezt követte Berlin és Németország újraegyesítése.

NAGYCENK

SZÉCHENYI-KASTÉLY

A kastély építését 1750 körül Széchényi Antal generális kezdte meg a kiscenki majorház helyén, annak falait is felhasználva. A bejárat kovácsoltvas kapuját őrépületek fogták közre. A bejárat

és a kastély között franciakert húzódott. A főépület középső részének emeletén nagytermet alakítottak ki. Az épület keleti oldalán kétszintes

Széchenyi-kastély

9485 Nagycenk,
Kiscenki út 3.
Tel.: 06 99 360 023

Nyitva tartás

Január-március:
keddtől vasárnapig
10:00-17:00

Április-október:
keddtől vasárnapig
10:00-18:00

November-december:
keddtől vasárnapig
10:00-17:00

Belépődíjjal látogatható.

kápolnát, a nyugati oldalán színháztermet építettek. Az épület középső homlokzatán nagyméretű Széchenyi-címert helyeztek el.

Széchenyi Antal unokaöccse és örököse Széchenyi Ferenc 1783-ban költözött a kastélyba. Itt helyezte el több tízezer darabos híres gyűjteményét, amely kéziratokból, ősnymtatványokból, könyvekből, érmékből, metszetekből és térképekből állt. Ekkor került át az uradalmi központ Nagycenkre. Széchenyi Ferenc a soproni Ringer Józseffel építtette át a kastélyt 1799-ben. Az épületegyüttes ekkor kapott klasszicista homlokzatot, amelyen erkélyt és domborművet helyeztek el.

Széchenyi Ferenc végrendeletében a cenki birtokait István fiára hagyta, aki 1834 és 1840 között a kastélyt Hild Ferdinánd soproni építésszel megújította, kibővítette. A főépület mellé mindkét oldalon egy-egy derékszögben csatlakozó szárnyat emeltek, ahová már beépítették a külföldi utazások során megismert technikai vívmányokat: a fürdőszobát és a vízöblítéses WC-t. Ekkor vezették be a kastélyba a gázvilágítást is.

Széchenyi István halála után fia, Béla lett az új tulajdonos, aki az épületen már csak kisebb átalakításokat végeztetett. Ebben az időben a legnagyobb változás a kastély körül történt. Széchenyi Béla és felesége, Erdődy Hanna számos növényritkaságot telepített a kastélykertbe.

A község és a kastély 1945-ig maradt a Széchenyi család birtokában. A második világháború bombázásai az épületben súlyos károkat okoztak.

A rekonstrukció után, 1973-ban nyílt meg a nagyközönség előtt a Széchenyi István Emlékmúzeum a kastély főépületében. Magyarország legnagyobb alapterületű emlékmúzeuma a Széchenyi család történetét és Széchenyi István életét mutatja be. Az épületegyüttes keleti részén, az egykori gazdasági szárnyban kapott otthont a méntelep. A nyugati oldalon levő Vörös-kastélyban napjainkban kastélyszálló működik. A Széchenyi-kastély a korai klasszicizmus pompás emléke, Magyarország kastély-építészetének egyik kiemelkedő alkotása.

HÁRSFASOR

Európa egyik legszebb hársfasora a nagycenki hársfa-allé. A kettős hársfasort 1754-ben telepítette Széchenyi Antal és felesége, Barkóczy Zsuzsanna. A 20 méter széles fasorban a csemetéket 7 méteres távolságra ültették egymástól. A 2600 méter hosszú sétányt eredetileg 645 darab kislevelű hárs kísérte. Az időközben kipusztult példányokat gondosan pótolták. A sétányt lovaglásra használták, ez magyarázza méreteit.

A napjainkban álló 450 db 16 méter magas hársfa törzsátmérője 1 méter. A hársfasor a Széchenyi kastélytól Erdődy Hanna sírjához vezet.

SZÉCHENYI MAUZÓLEUM

Széchenyi Mauzóleum

9485 Nagycenk,
Széchenyi tér
Tel.: 06 99 360 059

Nyitva tartás

ápr.1 – nov. 1.
10.00 - 18.00
hétfő szünnap
ettől eltérő időpontban
előzetes bejelentkezéssel.

A Széchenyi család mauzóleuma történelmi zarándokhely. A nagycenki plébániatemplom közelében, a temető kertben található. A temető kapujától egyenes út vezet a közepén álló családi sírbolthoz. Itt, az évszázados hársfák árnyékában, a kriptaépületben alussza örök álmát Széchenyi István, a „Legnagyobb magyar”.

A bejárata két dór oszlop között nyílik. A téglalap alaprajzú előcsarnok három hajós, mennyezete kazettás. Az előcsarnokból egy keskeny ajtón keresztül juthatunk el a kápolnába. A bejárattal szemben álló oltár a Széchenyi Ferenc által gyakran foglalkoztatott Hess Mihály egri festő alkotása. A bejárat felett látható orgona az 1800-as évekből származik. Egykor Liszt Ferenc is játszott rajta. Az oltártól balra a sekrestye, jobbra a kripta lejárata nyílik. A szűk lépcső fölött a következő felirat olvasható:

*„Voltunk, mint ti,
lesztek, mint mi,
por és hamu.”*

A lépcsőn leérve érünk a kriptába. A kripta régebbi része ovális, míg az előcsarnok alatt kereszt alakú. A régi részben két urna látható, amelyet gróf Széchenyi Ferenc készíttetett szülei hamvai számára. Itt találjuk gróf Széchenyi István és felesége, Seilern Crescentia grófnő sírját is.

A sírbolt belső, újabb kori részében áll Széchényi Pál kalocsai érsek tölgyfa koporsója. A mumifikálódott holttestet a család 1810-ben helyeztette ide a sopronbánfalvi pálos templom kriptájából. A belső kriptában nyugszanak Széchényi István szülei: gróf Széchényi Ferenc és felesége, Festetics Julianna grófnő. Körülöttük a kereszt alakú sírteremben a család számos tagja alussza örök álmát.

A család az utolsó évtizedekben már a kápolnán kívül temetkezett. A mauzóleum mögötti füves területen háromlépcsős talapzaton nagyméretű szarkofágszerű síremlék látható. Az alatta levő kriptá a Sopronból, Széplakról és Egervárról 1910-ben ideszállított Széchényi ősök maradványait őrzi.

A népes Széchényi család napjainkban is az ősi sírkertbe temetkezik. Körben a falak mentén számos újabb kori sírjuk látható. A dús növényzetű és kegyelettel gondozott sírkert hazánk egyik legszebb, legbensőségesebb temetője.

FERTŐD

ESTERHÁZY-KASTÉLY

Esterházy-kastély

9431 Fertőd

Haydn u. 2.

Nyitva tartás

Március 15 - október 31.:

keddtől vasárnapig

10:00 - 18:00

Nov.2 - március 14.:

péntektől vasárnapig

10:00 - 16:00

Belépődíjjal látogatható.

Fertőd leghíresebb látnivalója Magyarország legnagyobb és legszebb barokk kastélya, az Esterházy-kastély. 1720-ban Esterházy József szerződést kötött Martinellivel, a süttöri vadászkastély terveinek elkészítésére. Ez a Fertő zombékos partján épült 20 szobás vadászkastély volt a mai kastély őse.

Esterházy Miklós 1762-ben, 48 éves korában örökölte a majorátust. Ettől kezdve haláláig az ő kezében egyesültek az Esterházy birtokok. Abban az időben a magyar főurak külföldön éltek és költekeztek. Velük ellentétben Esterházy Miklós itthon kezdett építkezni, és tovább gyarapította a családi képgyűjteményt és a kincstárat.

1763-ban kezdődött a kastélyépület teljes átépítése, a franciakert és a park kialakítása. A patkó alakú díszudvart határoló főépületet és a két

kisebb mulatóházat egybeépítették. Az építkezésben három építész is közreműködött: Jacoby Miklós, Johann Ferdinand Mödlhammer és Hefele Menyhért.

Az elkészült kastély méretei lenyűgözőek. Fő homlokzata 100 méter hosszú, szárnyai 48 métereseek. A kastély kapuja díszes kovácsoltvas alkotás. Mind technikai, mind művészi szempontból Magyarország egyik legszebb kapuja.

A kastélynak mind a 126 szobája gazdag rokokó díszítéssel és berendezéssel készült. Az épület középpontja az emeleti díszterem és az ahhoz kapcsolódó zeneterem. Ide a földszintről egy belső lépcsőn és a külső díszlépcsőn át lehet bejutni. A díszterem alatti Sala Terrana, a nyári ebédlő a barokk kertet köti össze az épülettel. A központi teremből jobbra és balra szalonok és fogadószobák nyílnak.

A főépület előtt, a hatalmas kovácsoltvas kaputól jobbra és balra az őrségházak állnak. A kastély mögött helyezkedett el az Operaház, a Muzsикаház, a Bábszínház, a vendégfogadó, a tisztviselői lakóházak és a kaszárnya. A kaszárnyán és a Muzsикаházon túl egyforma L alaprajzú házak épültek a herceg kézművesei részére. A franciakertet a főépület tengelyében mesterséges vízesés zárta le. Az ezen túl elterülő hatalmas parkot szobrok, vázák, szökőkutak és különféle épületek díszítették.

Haydn vezetése alatt Eszterháza zenei élete Európa-szerte híres lett. Messze földről jöttek a vendégek az itt előadott műveket meghallgatni. Ide járt a Habsburg császári udvar, Mária Terézia és az előkelő bécsi közönség is. A császárnő így méltatta az előadásokat: „Ha jó operát akarok látni, Eszterházára kell utaznom!”

A kastély szobáit végigjárva egyik ámulatból a másikba estek a korabeli vendégek. A mai látogatót is lenyűgözi a kastély, ahol barokk napokat, Haydn-szemináriumot, koncerteket és mesterkurzusokat szerveznek.

FERTŐSZÉPLAKI TÁJHÁZAK

Fertőszéplaki Tájházak

9436 Fertőszéplak

Nagy Lajos utca 31-39.

Tel.: 06 99 370 918

Nyitva tartás

Április 4 - május 31.:

10:00 – 16:00

Június 1 - október 31.:

10:00 – 18:00

Hétfő szünnap!

Belépődíjjal látogatható.

Fertőszéplakon a Nagy Lajos utca 31-39. sz. alatt találjuk azt az öt tájházat, amely a Fertő menti paraszt-barokk építészet szép példája. A 19. század végén épített széplaki utcásor legszebb öt épülete oromfalas és tornácos.

A jellegzetes fűrészfogas beépítés a Kisalföld népi építészetének remeke. Az öt szomszédos épület helyreállításával az országban szinte egyedülálló módon őrizték meg a falu 19. századi utcaképét is.

1982-ben nyílt meg az a kiállítás, amely a Fertő-vidék magyar népiességű falvainak életmódját, lakáskultúráját és gazdálkodását mutatja be az 1850-1950 közötti évekből.

Az 5 helyreállított házban 7 önálló lakás található, amelyekben a Fertő-part és a környék életének írásos és tárgyi emlékeit tekinthetjük meg.

A FERTŐSZÉPLAKI VASÚTI LÁMPAMÚZEUM

Vasúti Lámpamúzeum

9436 Fertőszéplak

Soproni út 13.

Nyitva tartás

Május 1 - szeptember 30.

keddtől szombatig

11:00 – 17:00

Ettől eltérő időben előzetes

egyeztetés szükséges:

06 20 322 47 34

Belépődíjjal látogatható.

Haragovics József gyermekkorától érdeklődik a vasúton használatos lámpák iránt. Gyűjteménye legszebb darabjaiból egyedülálló múzeumot rendezett be Fertőszéplakon.

A házigazda korhű vasutas öltözékben jön elénk, hogy a száz esztendőes tornácos parasztház tisztaszobájába invitáljon bennünket. Az itt kiállított 270 darab vasúti lámpa mindegyike különlegesség. Mindegyikhez egy-egy történet fűződik.

A vasúti lámpák a világ 22 országából származnak. Svédország, Mongólia, az USA és Új-Zéland lámpásai is megtalálhatók a kiállított darabok között. A legnagyobb lámpa 120 centiméter magas, a legkisebb imakönyv méretű, laposra hajtogatható.

Élmény hallgatni a kincseit bemutató házigazdát. A kalandregénybe illő történeteken mindenütt átüt a lelkesedés. Haragovics József 30 év megszállott gyűjtőmunkájával és aprólékos helyreállító munkájával csodát alkotott.

A FERTŐ ÉS A HANSÁG

A FERTŐ TÓ

Fertőrákosi nagy utazás

2 órás kirándulóprogram
élményjárművekkel
Fertőrákoson és a Fertő
tónál. Városnéző kisvonat,
elektromos busz vagy
elektromos kisautó
valamelyikével járjuk be a
falut. A látnivalókat
izgalmas történeteken
keresztül fedezzük fel.
Végül kiderül, hogy amit
hallott, az legenda, vagy
valóság! A kirándulás egy
1 órás sétahajózással
fejeződik be.

Mikor indul?

Naponta
10 és 14 órakor

Mennyibe kerül?

Felnőtt: 2600 Ft
Nyugdíjas: 2000 Ft
Diák: 2000 Ft
Alsós: 1400 Ft
Óvodás: 1000 Ft

A részvétel feltétele az
előzetes bejelentkezés.

Hogyan rendelhetem meg?

Hívja a 06 20 355 99 99
telefonszámot!

A Fertő tó Közép-Európa harmadik legnagyobb tava. Igazi alföldi, síkvidéki sóstó. Hosszúsága 35 km, szélessége 7-15 km, tengerszint feletti magassága 114 méter. A tó egész területe 337 négyzetkilométer. Magyarországhoz területének egynegyede, 87 négyzetkilométer tartozik. Területéhez viszonyítva vízének mennyisége rendkívül kevés, mert igen sekély. Közepes vízálláskor átlagos mélysége 60-70 cm, legnagyobb mélysége 160 cm.

A tó korát 20.000 évre becsülik a szakemberek. A víz lúgos kémhatású. Gyógyító erejét magas sótartalmának tulajdonítják. A Fertő vízének só koncentrációja 33-szorosa a Balatonénak. A Fertő a vízutánpótlás legnagyobb részét a légköri csapadékból kapja.

A Fertő tó környéke és közvetlen partja a történelem előtti időkben is lakott volt.

A tó egyetlen magyarországi üdülőttelepét Fertőrákosról lehet megközelíteni. A szürkés zölden csillogó sekély víz a fürdőzőknek csaknem meleg vizű, kellemes strandlehetőséget kínál. A Fertő-medencében gyakori az erős szél, amely kedvez a vitorlásoknak és a szörfösöknek. A Fertő és a Rákos patak csatornája kedvelt horgászterület. A tó sajátos szépsége sétahajókkal, kenutúrákkal is felfedezhető. 2001 decemberében az UNESCO Világörökség Bizottsága Magyarország és Ausztria közös javaslatára felvette listájára a Fertő-tájat. Azóta a Fertő-táj természeti- és kultúrtörténeti értékei az emberiség különleges látnivalói közé tartoznak.

FERTŐ-HANSÁG NEMZETI PARK

A Fertő vidéke különböző éghajlati övezetek, növény- és állatföldrajzi határok találkozási helye. Ezek az Európában egyedülálló adottságok és e kis területen előforduló élőhelyek sokszínűsége határozzák meg a táj arculatát. A terület nyugati részén található a 309 négyzetkilométeres felületű Fertő tó, Európa legnyugatibb

sztyeptava. A magas sótartalmú tavat szőlővel borított mediterrán jellegű dombsorok, szubalpin hegyek és hófödte magashegységek övezik. A magyar oldalt a hatalmas összefüggő nádasok, az osztrák részt pedig a nyílt vízfelületek jellemzik. A Fertő gazdag vegetációnak és állatvilágnak biztosít kedvező életfeltételeket. A tó elnádásodása elsősorban a magyar partszakaszon tapasztalható. Itt a nádasokban 240 km hosszú csatornahálózatot vágtak, hogy a nyílt vízfelület és a náderdővel elzárt belső tavak is megközelíthetők legyenek.

E különleges világ nyújt fészkelő helyet a nagykócsagnak, a gémeknek, a nyári lúdnak és a búbos vöcsöknek. A táj félelmetes ragadozója a barna réti héja, a halászsas, a réti sas és a vándorsólyom. A nádasok kedves kis lakója a barkós cinege. A rovarvilág ritkaságai is megfigyelhetők itt: a védett lápi szitakötő és az ugróvillás ősovar. A vizek mélyén réti csík, süllő, fertői nyurgaponty, csuka és garda él. A vidék fontos telelőhelye a vízi kététűeknek és a hullófajoknak. A vízzel borított részeken dankasirályok, üstökös és kanalas récék élnek. Szomszédságukban legel az ősi rackajuh, a bivalycsorda és a magyar szürke gulya.

Bemutatóhelyek:

Kócsagvár

9435 Sarród, Rév-
Kócsagvár

*Az épület egész évben
szabadon látogatható.*

Csapody István Természet- iskola és Látogatóközpont

9434 Sarród, Fertőújlak
Petőfi Sándor utca 23/a.
(Mekszikópuszta)

Bejelentkezés:
06 99 537 520

Kócsagvár

Sarród északi részén, az egykori fertői kikötő és révátkelő helyén napjainkban már nyoma sincs a Fertőnek és a régi nagy mocsárnak. Itt épült 1993-ban a Kócsagvár, a Fertő- Hanság Nemzeti Park székháza, amely a Nemzeti Parkot bemutató kiállításoknak ad otthont.

Csapody István Természetiskola és Látogatóközpont

A Fertőújlak szélén elhelyezkedő épület valaha a határőrség egyik bázishelye volt. A Dr. Csapody István erdőmérnök és botanikus nevét viselő épület 2007-ben nyitotta meg kapuit. A Látogatóközpontban állandó kiállítás és film mutatja be a Fertő tavat és a Fertő-Hanság Nemzeti Parkot.

GYÓGYVÍZ

A HEGYKŐI TERMÁLFÜRDŐ

Hegykői Termálfürdő

9437 Hegykő, Fürdő u. 5.

Nyitva tartás

Jan. 1 – márc. 31.: 9 - 17

Ápr. 1 – ápr. 30.: 9 - 18

Máj. 1 – aug. 31.: 9 - 19

Szept. 1 – szept. 30.: 9 - 18

Okt. 1 – dec. 31.: 9 - 17

Tel.: 06 99 540 220

Tel.: 06 99 540 221

Parkolás

a Termálfürdő melletti
parkolóban.

Magyarország rendelkezik a világ egyik leggazdagabb és legbővebb termálvíz kincsével. Termálvizeink egyszerre magas hőmérsékletűek és magas az ásványi anyag tartalmuk. E két jellemző együttes jelenléte másutt sehol sem fordul elő a világon.

A hegykői termálkút vizét 2004-ben minősítették gyógyvízzé. A termálfürdő 6 hektáros területen, festői természeti környezetben, fedett és nyitott medencéivel kényezteti vendégeit. Az 1434 méter mélységből feltörő termálvíz 56 fokos. Igen sok oldott anyagot tartalmazó nátrium-kloridos, alkáli-hidrogénkarbonátos jellegű, kissé kemény, fluoridos, kénes gyógyvíz, melynek jelentős a jodidtartalma.

Szakorvosi javaslat alapján a termálvíz idült mozgásszervi betegségek gyógyítására alkalmas. Jó eredménnyel alkalmazható rehabilitációs kúraként gyógyult csonttörések, ficamok, ízületi rándulások, izomhúzódások kezelésére. A fürdő rendszeres használata oldja a sportolással és a fokozott munkával járó izomfeszültséget. A vízfelszínről felszálló és belélegzett vízgőzök előnyösen hatnak a légúti panaszokra.

A fürdő területéhez kapcsolódva közvetlen átjárási lehetőséggel helyezkedik el a kemping.

A fürdő és a kemping egész évben nyitva tart.

A BALFI GYÓGYFÜRDŐ

Balfi Gyógyfürdő

9494 Sopron-Balf,
Fürdő sor 8.

Tel.: 06 99 314 060

Tel.: 06 99 314 061

Nyitva tartás

Uszoda

Hétfő – Péntek 10.00-19.00

Hétféle 09.00-19.00

Kedd szünet!

Balf Sopron környékének kedvelt kirándulópályája. Nemcsak gyógyvize, hanem a festői környezete is vonzza a kirándulókat. A Balfon feltörő gyógyforrásokat már a rómaiak is ismerték. A gyógyvizeket nem csak fürdésre használták, hanem fogyasztották is.

A Balfon található kénes forrásokat 1975-ben gyógyvízzé nyilvánították. Több évszázados tapasztalat és tudományos vizsgálatok

Gyógyfürdő

Kedd - Péntek 07.00-17.00

Hétfő 09.00-17.00

Hétfő 07.00-15.00

Wellness-sziget

Hétfő - Péntek 10.00-19.00

Hétfő 09.00-19.00

Kedd szünnap!

alapján a soproni orvosok bebizonyították, hogy a gyógyvízből elsősorban a szulfidkén fejt ki hatását a bőrön, a légutakon és a bél nyálkahártyáján keresztül. A kén a szervezetben a kötőszövet, a porc és a csont felépítésében játszik szerepet. A reumás szervezet kéntartalmát fokozza, az oxidációs folyamatokat elősegíti és a szervezetre élénkítően hat.

A balfi vizet az orvosok mozgásszervi és ortopédiai betegségek valamint neurológiai megbetegedések kezelésére javasolják. Ivókúra formájában a palackozott ásványvíz rendszeres fogyasztása elősegíti a gyomor, a bél, a vese normális működését, a sejtek regenerációját és erősíti a csontozatot.

Az ivókút

9494 Sopron-Balf

Az ivókutat a Fő utca

Fertőrákos felé eső végénél találjuk.

Szabadon látogatható.

Az ivókút

2008 szeptemberében avatták fel a balfi ivókutat. A kerámia-eozin alkotást Takács Győző képzőművész-keramikus készítette a Zsolnay Porcelánmanufaktúrában. A kút körüli parkban a kirándulók megpihenhetnek és megízlelhetik a kellemesen hűs balfi gyógyvizet.

KELLEMES KIRÁNDULÁST KÍVÁNUNK:

Szerdahelyi Gergely
a
Fertő-táj
idegenvezetője

Kőrös Ildikó
tanár,
soproni
idegenvezető

Szerdahelyi Réka
a
Kőfejtő
idegenvezetője

Szerdahelyi Zoltán
tanár, a
kirándulások
szervezője

Szerdahelyi Zoltánné
ügyfélszolgálat,
a 7csoda útikönyv
társszerzője

Az útikönyv kizárólag az alábbi honlapokról tölthető le:

www.SoproniKirandulas.hu

www.FertorakosiKirandulas.hu

www.NagycenkiKirandulas.hu

www.FertodiKirandulas.hu

www.HegykoiKirandulas.hu

www.BalfiKirandulas.hu

www.7csoda.hu

A **Sopron és a Fertő-táj 7 csodája** útikönyvben található tartalom (különösen, de nem kizárólagosan: szövegelemek, grafikák, fényképek) a Szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény alapján a feltüntetett szerzők szerzői jogi oltalom alá eső alkotásai. Az útikönyvben a szerző nevével feltüntetett anyagok hasznosítási jogával **Szerdahelyi Zoltánné ev.** (továbbiakban: Jogtulajdonos) rendelkezik.

A tartalom gazdálkodó szervezet vagy magánszemély **saját céljára** szabadon felhasználható.

A tartalom **bármilyen egyéb** felhasználását (ideértve különösen, de nem kizárólagosan az egészben vagy részletekben történő többszörözés, átdolgozás, terjesztés vagy nyilvános előadás eseteit) az alábbi feltételek szerint engedélyezi a Jogtulajdonos.

A felhasználási díj naponként és tartalmi elemenként 10.000,- Ft, ami nem tartalmazza a mindenkor hatályos általános forgalmi adót. A felhasználási díj a felhasználás minden megkezdett napjára és a felhasznált tartalmi elemek mindegyikére külön-külön megilleti a Jogtulajdonost. Amennyiben a felhasznált tartalmat a felhasználó más számára ellenszolgáltatás fejében teszi hozzáférhetővé, úgy a felhasználó köteles az ezzel elért vagyoni előnyt Jogtulajdonos számára átengedni.

A felhasználónak a felhasználás tényét és mértékét (felhasznált tartalmi elemek, felhasználás időtartama, felhasználás módja) a Jogtulajdonos felé írásban be kell jelenteni. A Jogtulajdonos fenntartja a jogot, hogy a felhasználási engedélyt visszavonja.

A Jogtulajdonos a felhasználási díjról utólag, a tárgyhónap utolsó munkanapjával állítja ki számláját, amit 8 banki munkanapos átutalással kell teljesíteni. A felhasználás tényére és mértékére vonatkozó bejelentés elmulasztása nem akadály a számla kiállításának.

A jelen felhasználási feltételek be nem tartása, illetve bármilyen jogosulatlan felhasználás esetén a Jogtulajdonos az összes rendelkezésre álló jogérvényesítési eszközt igénybe veszi.

A Jogtulajdonos nem vállal felelősséget az útikönyv használatából eredő bármilyen közvetett vagy közvetlen kárért. Az útikönyvben található bármilyen tippet, ötletet, elgondolást, javaslatot bárki csak a saját felelősségére használhatja.